

Snov: Slovenščina – svetovna novela

HEMINGWAY – SNEG NA KILIMANDŽARU – primer eseja

Vsakega od nas čaka na koncu neizbežno. Vsak od nas ve, da bo enkrat umrl. Toda o tem večina od nas ne premišljuje veliko. Novela Sneg na Kilimandžaru pisatelja Hemingwaya nas spomni, da je vredno živeti življenje v skladu s svojimi načeli, kajti ko bomo enkrat soočeni s smrtjo, bo prepozno.

Ravno to se je zgodilo pisatelju Harryju, katerega poslednji dan spremljamo v noveli. Dogajanje je postavljeno v osrčje Afrike, vendar v noveli skorajda ni zunanjega dogajanja. Temelj zgodbe je premišljevanje umirajočega ameriškega pisatelja Harryja, ki potem, ko se zave, da bo umrl spozna, da je svoje življenje zapravljal zaradi denarja in udobja. Namesto, da bi živel smisla polno življenje in pisal, kakor mu je veleval umetniški talent, se je predajal užitku in bogastvu. Poročil se je z bogatašinja in s tem svoje umetniške ideale prodal za ceno ekonomske varnosti. Ko je soočen s smrtjo in tem spoznanjem, si želi popraviti, kar je zapravljal. Želi umreti dostojanstveno. Zato začne pisati. Vendar je prepozno, smrt neutrudno trka na vrata. Simboli smrti so v noveli prisotni na vsakem koraku. Hijene in jastrebi so že blizu. Nič ne more ustaviti neizbežnega.

Proti koncu novele dogajanje prevzame elemente fikcije. Pisatelj zaradi blodnj sanja, kako ga letalo odpelje proti Aruši, vendar na poti spremeni smer proti Kilimandžaru, afriškemu simbolu božje hiše. Njegovo ženo medtem prebudi hijenin krik, ki simbolizira smrt. Harry, še vedno ležeč v šotoru sredi Afriške planjave, umre. Skupaj s svojimi sanjami.

Novela je izrazito modernistična. Njeno izhodišče ni zunanje dogajanje temveč subjektivistično doživljanje osrednje osebe v poslednjih trenutkih življenja. Zgodba je polna metafor in simbolov, za katerimi se skriva globlji pomen. Jezik v noveli z dolgimi, zapletenimi stavki predstavlja odmik od siceršnjega pisateljevega sloga, za katerega so značilni predvsem kratki in jedrnatih stavki ter skopo besedišče.

Novela je name vplivala zelo intenzivno. Predvsem zaradi psihološko dramatične pripovedi, ki odkriva tragično globino spoznanja umirajočega pisatelja. Njegova fizična smrt s tem pridobiva simbolne razsežnosti - prerašča v duhovno smrt velikega dela ameriških pisateljev. Soočenje z dejstvom, da je svoje življenje zapravljal, me je spodbudilo k razmišljanju. Gotovo je lažje sprejeti smrt ob zavedanju, da si živel polno življenje v skladu s svojimi načeli in idejami kot pa ob zavedanju, da si njegov smisel in svoje sanje utopil v udobju blagostanja.